

Odborná stáž byla realizována ve Švédsku a byla zaměřena na výzkum hlasu, řeči, sluchu, působení hudby na lidský organismus, na základní výzkum v oblasti tvoření hlasu a sluchového vnímání, na pedagogickou činnost a na logopedické aktivity. V průběhu odborné stáže jsme navštívili logopedické oddělení, oddělení výzkumu hlasu a řeči, výzkumné oddělení a institut, který zaměřuje svoji činnost na pregraduální a postgraduální pedagogické aktivity. Prostřednictvím studijních návštěv jsme se seznámili s organizační strukturou a způsobem řízení jednotlivých oddělení se systémem jejich provázanosti, se způsoby spolupráce s dalšími zdravotnickými zařízeními a jinými relevantními institucemi, s metodami práce, využívanou technikou a s jejich výzkumnou a vývojovou činností. S reprezentanty jednotlivých oddělení jsme si vyměnili příklady dobré praxe a diskutovali jsme o možnostech naší vzájemné budoucí spolupráce. Absolvovali jsme několik přednášek a na tyto přednášky tematicky navazujících workshopů. Díky výzkumné práci prof. Johana Sundberga a jeho spolupracovníků a kolegů jsme získali spoustu informací o funkci hlasového ústrojí ve spojitosti s dýcháním, o výzkumech a měřeních týkajících se tvorby hlasu, kvality fonace, apod. Naučili jsme se co nejkonkrétněji zmapovat celou oblast související s tvorbou hlasu, za účelem použití těchto měření v oblasti zdravotnictví, hlasové terapie, logopedie či pěvecké a mluvní výchovy. Současně jsme se naučili jednotlivá měření, pomocí kterých lze zjistit hlasové vady a nedostatečnosti, používá-li dotyčný svůj hlas správným či nesprávným způsobem a následně předcházet poškozením hlasového ústrojí. Například Glottogramy ukáží dobu a kvalitu uzavírací fáze hlasové štěrbině během mluvení či zpívání, zjistíme z nich, zda dotyčný příliš netlačí na hlas, jak kvalitní má hlasový uzávěr či zda má nedomykavost hlasivek. Ke skutečné detailnímu sledování pohybu hlasivek při fonaci slouží přístroj zvaný kymograf. Prostřednictvím přístroje „Respirace“ jsme měřili, nakolik využíváme kapacitu plic a jaký způsob dýchání u nás převažuje, zda brániční nebo dýchání do hrudního koše či kombinace obojího. Velká část pracovního programu byla zaměřena na rezonance násadové trubice (vokálního traktu), které jsou ovlivňovány především postavením hrtanu, povolením (otevřením) čelisti a postavením jazyka. Tato problematika se dotýká výslovnosti a artikulace, srozumitelnosti jednotlivých hlásek a konsonantů. Seznámili jsme se rovněž se švédskou terapeutickou metodou s tzv. „Fonací do trubičky“, která vede u pacienta k uvolnění svalstva hrtanu a celého hlasového ústrojí a používá se rovněž k relaxaci unavených hlasů. Jedním z nejzajímavějších programů byly záznamy hlasivek při fonaci, a to hlasivek zdravých i nemocných, při kterých jsme se dozvěděli, jak vypadají různé hlasové poruchy a poranění, ale i co se děje při odkašlávání, kašli, při smíchu apod. V navazujícím workshopu jsme pak měli možnost podívat se prostřednictvím fibroscopu na své vlastní hlasivky a sledovat jejich činnost při různých způsobech fonace atd. Celá stáž v neposlední řadě přispěla k rozšíření našeho úhlu pohledu na celou oblast související s tvorbou hlasu, se správnou funkcí tvorby hlasu, s možnostmi a způsoby nápravy hlasových vad způsobených nesprávným používáním hlasu apod. a nabyté vědomosti nám pomohou při naší práci s hlasem.